

ระเบียบมหาวิทยาลัยนครพนม
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๐

เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตามมาตรฐานวิชาการ มีคุณภาพสูง มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ และเรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนครพนม พ.ศ. ๒๕๔๘ สภามหาวิทยาลัยนครพนม ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ จึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

หมวด ๑
บททั่วไป

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบมหาวิทยาลัยนครพนม ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกข้อบังคับมหาวิทยาลัยนครพนม ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๔ และข้อบังคับมหาวิทยาลัยนครพนม ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗ รวมทั้งบรรดาข้อบังคับ ระเบียบหรือประกาศอื่นใดที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ และให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๓ ระเบียบนี้ให้ใช้สำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยนครพนม ทุกหลักสูตร ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

สำหรับนักศึกษาที่เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยนครพนม ก่อนปีการศึกษา ๒๕๖๐ ให้คงใช้ตามเกณฑ์ข้อบังคับมหาวิทยาลัยนครพนม ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๔ ต่อไป จนกว่าจะสำเร็จการศึกษา เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“มหาวิทยาลัย”	หมายความว่า	มหาวิทยาลัยนครพนม
“สภามหาวิทยาลัย”	หมายความว่า	สภามหาวิทยาลัยนครพนม
“อธิการบดี”	หมายความว่า	อธิการบดีมหาวิทยาลัยนครพนม
“รองอธิการบดี”	หมายความว่า	รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยนครพนม

“คณบดี”	หมายความว่า	คณบดีของคณะ บัณฑิตวิทยาลัย หรือหัวหน้าหน่วยงานที่มี การจัดการเรียนการสอน หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม
“คณะ”	หมายความว่า	คณะ วิทยาลัย หรือหน่วยงานที่มี หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม
“บัณฑิตวิทยาลัย”	หมายความว่า	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย นครพนม
“บัณฑิตศึกษา”	หมายความว่า	การจัดการศึกษาในระดับ ประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ปริญญาโทและปริญญาเอกของ มหาวิทยาลัยนครพนม
“คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย”	หมายความว่า	คณะกรรมการที่กำกับดูแล การจัดการศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย นครพนม
“คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ”	หมายความว่า	คณะกรรมการผู้รับผิดชอบ การบริหารหลักสูตรประจำคณะ ที่เปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษา
“สาขาวิชา”	หมายความว่า	สาขาวิชาของหลักสูตรระดับ บัณฑิตศึกษา
“คณะกรรมการผู้รับผิดชอบหลักสูตร”	หมายความว่า	คณะกรรมการที่รับผิดชอบ หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา
“อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร”	หมายความว่า	อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ระดับบัณฑิตศึกษาที่อธิการบดี แต่งตั้ง
“นักศึกษา”	หมายความว่า	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม

“การอุทธรณ์”

หมายความว่า

การที่นักศึกษายื่นเรื่องต่อมหาวิทยาลัยเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อขอให้พิจารณาทบทวนผลการสอบ การศึกษาค้นคว้าอิสระ วิทยานิพนธ์หรือดุชฎินิพนธ์ เนื่องจากเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือไม่เห็นด้วยกับผลการสอบ

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และอาจออกประกาศ คำสั่ง หรือหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อกำหนดวิธีปฏิบัติในรายละเอียดเพิ่มเติมและสิ่งปฏิบัติการได้ โดยที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

ข้อ ๖ ในกรณีที่มีได้กำหนดหลักการและการปฏิบัติไว้ในระเบียบนี้ หรือในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้อธิการบดีเสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณาหรือวินิจฉัยสั่งการ คำวินิจฉัยของสภามหาวิทยาลัยนครพนมให้ถือเป็นที่สุด

หมวด ๒

การจัดการและการบริหารงานบัณฑิตศึกษา

ข้อ ๗ ให้มีคณะกรรมการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งแต่งตั้งโดยอธิการบดีดังนี้

๗.๑ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

๗.๒ คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ

๗.๓ คณะกรรมการผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ข้อ ๘ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๘.๑ องค์ประกอบ

๘.๑.๑ อธิการบดี เป็นประธานกรรมการ

๘.๑.๒ รองอธิการบดี ที่อธิการบดีมอบหมาย จำนวน ๑ คน

เป็นรองประธานกรรมการ

๘.๑.๓ คณบดีทุกคณะที่มีการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา

เป็นกรรมการ

๘.๑.๔ ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่างๆ จากภายนอกมหาวิทยาลัย จำนวนไม่เกิน ๓ คน โดยแต่งตั้งจากผู้ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก และมีผลงานทางวิชาการระดับรองศาสตราจารย์ขึ้นไป หรือมีประสบการณ์ทางวิชาการหรือทางด้านบริหารเป็นที่ยอมรับทั่วไป ซึ่งอธิการบดีเป็นผู้พิจารณาแต่งตั้งจากรายชื่อที่คณบดีเสนอเป็นกรรมการ

๘.๑.๕ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เป็นกรรมการและเลขานุการ

๘.๑.๖ รองคณบดีที่คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เสนอชื่อจำนวน ๑ คน

เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๘.๒ อำนาจหน้าที่

๘.๒.๑ วางนโยบายและแผนงานให้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย

๘.๒.๒ กำกับ ดูแลมาตรฐานการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ และ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ รวมทั้งระเบียบมหาวิทยาลัยนครพนม ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐

๘.๒.๓ พิจารณากลับกรองหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อเสนอต่อสภาวิชาการและมหาวิทยาลัย

๘.๒.๔ ส่งเสริมการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของแต่ละคณะ

๘.๒.๕ เสนอระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อนำเสนอต่อมหาวิทยาลัย

๘.๒.๖ พิจารณาเสนอการออกประกาศที่เกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

๘.๒.๗ ให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งอาจารย์บัณฑิตศึกษา อาจารย์ผู้สอน กรรมการที่ปรึกษาและกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ วิทยานิพนธ์และดุษฎีนิพนธ์แล้วแต่กรณี

๘.๒.๘ กลับกรองการขออนุมัติสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

๘.๒.๙ ให้คำปรึกษาและเสนอความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบัณฑิตศึกษาต่อมหาวิทยาลัย

๘.๒.๑๐ อื่น ๆ ตามที่อธิการบดีมอบหมาย

ข้อ ๙ คณะที่จัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา ให้มีคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ และคณะกรรมการผู้รับผิดชอบหลักสูตร แต่งตั้งโดยอธิการบดี มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ดังนี้

๙.๑ คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๙.๑.๑ องค์ประกอบ

๙.๑.๑.๑ คณบดี เป็นประธานกรรมการ

๙.๑.๑.๒ รองคณบดีที่คณบดีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ

๙.๑.๑.๓ ผู้แทนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่เปิดสอนทุกหลักสูตร
หลักสูตรละ ๑ คน เป็นกรรมการ

๙.๑.๑.๔ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาคนหนึ่ง
ที่คณบดีมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ

ในกรณีที่หลักสูตรกำหนดให้เป็นหลักสูตรแบบสหวิทยาการระหว่างคณะ ให้คณบดีคนใดคนหนึ่งโดยการเลือกกันเองเป็นประธานกรรมการ ส่วนคณะกรรมการอื่น ๆ ใช้โครงสร้างเดียวกัน

๙.๑.๒ อำนาจหน้าที่

๙.๑.๒.๑ เสนอแนะนโยบายด้านบัณฑิตศึกษาต่อคณะกรรมการประจำคณะ

๙.๑.๒.๒ พิจารณาเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย ในการเปิด-ปิดหลักสูตร

การปรับปรุงหลักสูตร การเปิดรายวิชา การปิดรายวิชา และการปรับปรุงรายวิชาในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของคณะ

๙.๑.๒.๓ พิจารณาเสนอรายชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติเพื่อแต่งตั้งเป็นอาจารย์บัณฑิตศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ วิทยานิพนธ์หรือดุษฎีนิพนธ์ ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ และ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๕๘ รวมทั้งระเบียบมหาวิทยาลัยนครพนม ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐

๙.๑.๒.๔ กำกับดูแลการศึกษาค้นคว้าอิสระ วิทยานิพนธ์หรือดุษฎีนิพนธ์ ให้ได้มาตรฐานทั้งด้านเนื้อหาและรูปแบบ

๙.๑.๒.๕ ควบคุม กำกับ ติดตามการเรียนการสอนของหลักสูตรให้เป็นไปตามมาตรฐานการประกันคุณภาพหลักสูตรของมหาวิทยาลัย

๙.๑.๒.๖ อื่น ๆ ตามที่คณบดีมอบหมาย

ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ให้คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ พิจารณาเสนอแต่งตั้ง

๙.๒ คณะกรรมการผู้รับผิดชอบหลักสูตรมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๙.๒.๑ องค์ประกอบ

๙.๒.๑.๑ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ๑ คน เป็นประธานกรรมการ

๙.๒.๑.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร เป็นกรรมการ และให้เลือกกันเอง

๑ คน เป็นเลขานุการ

๙.๒.๒ อำนาจหน้าที่

๙.๒.๒.๑ บริหารและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ และ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ รวมทั้งระเบียบมหาวิทยาลัยนครพนม ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐

๙.๒.๒.๒ อื่น ๆ ตามที่คณบดีมอบหมาย

คณะกรรมการ ตามข้อ ๗ ให้มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๔ ปี นับตั้งแต่วันที่อธิการบดี มีคำสั่งแต่งตั้ง และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ได้ ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระและได้มีการดำเนินการให้ผู้ใดดำรงตำแหน่งแทน ให้ผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่น้อยกว่า ๙๐ วัน อธิการบดีจะไม่ดำเนินการให้มีผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้ การประชุมของคณะกรรมการตามข้อ ๗ ให้ใช้ระเบียบการประชุมสภามหาวิทยาลัย โดยอนุโลม

หมวด ๓ ระบบการศึกษา

ข้อ ๑๐ มหาวิทยาลัยมีการจัดระบบการจัดการศึกษา ดังนี้

๑๐.๑ ระบบทวิภาค หนึ่งปีการศึกษาแบ่งออกเป็นสองภาคการศึกษาปกติ ซึ่งหนึ่งภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์

มหาวิทยาลัยอาจเปิดการศึกษาภาคพิเศษหรือภาคการศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่น โดยกำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิต ให้มีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ

๑๐.๒ ระบบไตรภาค หนึ่งปีการศึกษาแบ่งออกเป็นสามภาคการศึกษาปกติ ซึ่งหนึ่งภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๒ สัปดาห์

๑๐.๓ ระบบจตุรภาค หนึ่งปีการศึกษาแบ่งออกเป็นสี่ภาคการศึกษาปกติ ซึ่งหนึ่งภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๐ สัปดาห์

ทั้งนี้ การเลือกใช้ระบบใดในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของหลักสูตรให้จัดทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๑ มหาวิทยาลัยมีการจัดการศึกษาทั้งในและนอกเวลาราชการ แบบใดแบบหนึ่ง หรือแบบผสมผสาน ดังนี้

๑๑.๑ ภาคปกติ เป็นการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาทั่วไป โดยอาจจัดการเรียนการสอน ในเวลาราชการหรือนอกเวลาราชการ หรือผสมผสาน

๑๑.๒ ภาคพิเศษ เป็นการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาทั่วไป หรือกลุ่มนักศึกษา ที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยอาจจัดการเรียนการสอนนอกเวลาราชการ หรือในเวลาราชการ หรือผสมผสาน

ข้อ ๑๒ การจัดการศึกษาตามข้อ ๑๐ อาจดำเนินการใน (๑) รูปแบบทางไกล ซึ่งเป็นการถ่ายทอดเนื้อหาสาระและประสบการณ์ทางวิชาการผ่านสื่อการสอนทางไกลและสื่ออื่น ๆ ที่เหมาะสมภายใต้คำแนะนำปรึกษาอย่างเป็นระบบ โดยจัดเนื้อหาสาระและประสบการณ์เป็นชุดวิชา (Module System) ที่มีลักษณะบูรณาการ หรือ (๒) รูปแบบการจัดการศึกษาโดยความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาหรือภาคเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ หรือเป็นหลักสูตรของมหาวิทยาลัย ที่มีจัดการเรียนการสอนและมีมาตรฐานเช่นเดียวกัน

ข้อ ๑๓ การคิดหน่วยกิตสำหรับแต่ละรายวิชา

๑๓.๑ ระบบทวิภาค

๑๓.๑.๑ รายวิชาภาคทฤษฎีที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหา ไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑๓.๑.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลอง ไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑๓.๑.๓ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนามที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑๓.๑.๔ การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำโครงการ หรือกิจกรรมนั้นไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑๓.๑.๕ การศึกษาค้นคว้าอิสระ (Independent Study) ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้า ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑๓.๑.๖ วิทยานิพนธ์ (Thesis) และดุขฎีนิพนธ์ (Dissertation) ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้า ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑๓.๒ ระบบไตรภาค

โดย ๑ หน่วยกิตระบบไตรภาคเทียบได้กับ ๑๒/๑๕ หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ ๔ หน่วยกิตระบบทวิภาค เทียบได้กับ ๕ หน่วยกิตระบบไตรภาค

๑๓.๓ ระบบจตุรภาค

โดย ๑ หน่วยกิต ระบบจตุรภาค เทียบได้กับ ๑๐/๑๕ หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ ๒ หน่วยกิตระบบทวิภาค เทียบได้กับ ๓ หน่วยกิตระบบจตุรภาค

ข้อ ๑๔ การจัดแผนการศึกษา แบ่งเป็น ๓ ประเภท คือ

๑๔.๑ การจัดแผนศึกษาแบบเต็มเวลา (Full-time) หมายถึง การจัดแผนการศึกษาในหลักสูตรโดยกำหนดจำนวนหน่วยกิต ไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิตระบบทวิภาค ต่อภาคการศึกษาปกติ

๑๔.๒ การจัดแผนการศึกษาแบบไม่เต็มเวลา (Part-time) หมายถึง การจัดแผนการศึกษาในหลักสูตรโดยกำหนดจำนวนหน่วยกิต น้อยกว่า ๙ หน่วยกิตระบบทวิภาค ต่อภาคการศึกษาปกติ

๑๔.๓ การจัดแผนการศึกษาแบบหน่วยการศึกษา (Module) หมายถึง การจัดแผนการศึกษาในหลักสูตร ที่มีการจัดเนื้อหาสาระ และประสบการณ์เป็นชุดวิชา ในลักษณะบูรณาการ โดยกำหนดจำนวนหน่วยกิต น้อยกว่า ๙ หน่วยกิตระบบทวิภาค ต่อภาคการศึกษาปกติ

ข้อ ๑๕ หลักสูตรหนึ่ง ๆ อาจจัดระบบการศึกษา หรือจัดแผนการศึกษา แบบใดแบบหนึ่ง หรือหลายรูปแบบก็ได้

ทั้งนี้ ระบบการจัดการเรียนการสอน และระบบการจัดการแผนการศึกษาตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

หมวด ๔ หลักสูตรการศึกษา

ข้อ ๑๖ การจัดหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาระบบทวิภาค

๑๖.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

๑๖.๒ หลักสูตรปริญญาโทหรือปริญญามหาบัณฑิต ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาเป็น ๒ แผน คือ

๑๖.๒.๑ แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์
ดังนี้

(๑) แบบ ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ มีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีอำนาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้ โดยไม่นับหน่วยกิตแต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๒) แบบ ก ๒ ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

๑๖.๒.๒ แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษารายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์แต่ต้องมีการศึกษาค้นคว้าอิสระ ๖ หน่วยกิต

๑๖.๓ หลักสูตรปริญญาเอกหรือปริญญาดุษฎีบัณฑิตแบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการ และนักวิชาชีพชั้นสูง คือ

(๑) แบบ ๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำดุษฎีนิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ และอาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์มีอำนาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติม หรือทำกิจกรรมวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิตแต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด
ดังนี้

แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำดุษฎีนิพนธ์
ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต

แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำดุษฎีนิพนธ์
ไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

ทั้งนี้ ดุษฎีนิพนธ์ตามแบบ ๑.๑ และแบบ ๑.๒ จะต้องมีมาตรฐานและ
คุณภาพเดียวกัน

(๒) แบบ ๒ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำดุษฎีนิพนธ์ที่มี
คุณภาพสูง และก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษางานรายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำดุษฎีนิพนธ์
ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

แบบ ๒.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำดุษฎีนิพนธ์
ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

ทั้งนี้ ดุษฎีนิพนธ์ตามแบบ ๒.๑ และแบบ ๒.๒ จะต้องมีมาตรฐานและ
คุณภาพเดียวกัน